**CZU: 341.241.8:656.135:629.3(478:4-6 UE) https://doi.org/10.59295/rpijn2025.96**

# PROGRESELE LEGISLATIVE ALE RM ÎN MATERIA TRANSPORTULUI INTERNAȚIONAL RUTIER DE MĂRFURI ÎN CONTEXTUL INTENSIFICĂRII COOPERĂRII CU UE

**BAJUREA-OSTROFEȚ Elena,**
Universitatea de Stat din Moldova,
doctorandă, Școala Doctorală Științe Juridice și Economice ,
Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Moldova
Consul - Secretar II în cadrul Ambasadei Republicii Moldova
în Republica Federală Germania
**ORCID ID: 0009-0009-9911-5708**

**SUMMARY**

The present scientific paper aims to express all the significant developments in the legislation of the Republic of Moldova in the field of international road freight transport. Mainly, there are going to be analysed the normative acts, adopted in the necessity of harmonizing the legislation of the Republic of Moldova in the field of the international road freight transport to the respective legislation of the European Union. The national legislative modifications are going to be described in the framework of the provisions of the Association Agreement between the Republic of Moldova, of the one part, and of the European Union and the European Atomic Energy Community and their Member States, of the other part, signed at Bruxelles, on June 27, 2014. In this regard, the present research will hence demonstrate the importance and evolution of the cooperation between the Republic of Moldova and the European Union.

***Keywords*:** harmonization; compatibility; directive, regulation, agreement.

Anul 2014 a constituit un punct de sinuozitate pentru cadrul normativ în vigoare al Republicii Moldova. *Acordul de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele Membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles, la 27 iunie 2014 [1],* a inițiat o nouă etapă în evoluția actelor normative ale Republicii Moldova, inclusiv și în domeniul transporturilor. La un deceniu de la îndeplinirea angajamentelor care reieșeau din tratatul nominalizat, Republica Moldova înregistrează progrese considerabile în domeniul armonizării legislației naționale cu cea a Uniunii Europene. Succesele se atestă inclusiv și în domeniul aferent transportului internațional rutier de mărfuri, care se propun a fi analizate în prezentul articol.

În contextul tematicii analizate, prezintă interes Titlul IV al Acordului –

''Cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială''.

Republica Moldova realizează apropierea legislației sale naționale de actele normative ale UE și de instrumentele internaționale menționate în anexa X la prezentul acord, în conformitate cu dispozițiile din anexele respective. [2] Se precizează că, ajustarea legislației RM la cea a UE în domeniu este divizată conform următoarelor condiții:

- Condiții tehnice;
- Condiții de siguranță;
- Condiții sociale;
- Condiții fiscale. [3]

Cu referire la categoria condițiilor tehnice, în domeniul transportului internațional rutier de mărfuri, Republica Moldova are sarcina de a transpune în legislația națională prevederile următoarelor acte normative ale Uniunii Europene:

1. *Directiva 92/6/CEE a Consiliului din 10 februarie 1992 privind instalarea și utilizarea dispozitivelor limitatoare de viteză pentru anumite categorii de vehicule din cadrul Comunității [4];*

2. *Directiva 96/53/CE a Consiliului din 25 iulie 1996 de stabilire, pentru anumite vehicule rutiere care circulă în interiorul Comunității, a dimensiunilor maxime autorizate în traficul național și internațional și a greutății maxime autorizate în traficul internațional [5];*

3. *Directiva 2009/40/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 privind inspecția tehnică auto pentru autovehicule și remorcile acestora [6];*

Condițiile de siguranță determină necesitatea transpunerii în legislația autohtonă a prevederilor *Directivei 91/439/CEE a Consiliului din 29 iulie 1991 privind permisele de conducere [7],* iar cele sociale implică transpunerea următorelor acte normative:

1. *Regulamentul (CE) nr. 561/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2006 privind armonizarea anumitor dispoziții ale legislației sociale în domeniul transporturilor rutiere [8];*

2. *Directiva 2006/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind condițiile minime pentru punerea în aplicare a Regulamentelor (CEE) nr. 3820/85 și (CEE) nr. 3821/85 ale Consiliului privind legislația socială referitoare la activitățile de transport rutier [9];*

3. *Regulamentul (CE) nr. 1071/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme comune privind condițiile care trebuie îndeplinite pentru exercitarea ocupației de operator de transport rutier [10];*

4. *Directiva 2002/15/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2002 privind organizarea timpului de lucru al persoanelor care efectuează activități mobile de transport rutier [11];*

5. *Directiva 2003/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 iulie 2003 privind calificarea inițială și formarea periodică a conducătorilor auto ai anumitor vehicule rutiere destinate transportului de mărfuri sau de pasageri. [12]*

Cu referire la condițiile fiscale, se vor ajusta prevederile legislației RM în corespundere cu cele ale *Directivei 1999/62/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 iunie 1999 de aplicare a taxelor la vehiculele grele de marfă pentru utilizarea anumitor infrastructuri. [13]*

Republica Moldova a inițiat procesul de armonizare a legislației în domeniul transportului internațional rutier de mărfuri prin adoptarea *Hotărârii Guvernului nr. 437/2016 privind eliberarea, înlocuirea, schimbarea și înnoirea cartelelor tahografice, descărcarea și stocarea datelor din tahografe și cartelele tahografice. [14]* Acest act normativ a primit statutul de act parțial compatibil cu normele Uniunii Europene. [15] Statutul de compatibilitate parțială reiese din reglementările cu specific național al transportului rutier. În particular, setul de documente necesar pentru obținerea unei cartele de operator de transport nu poate fi supus testului de compatibilitate, întrucât vizează doar o listă exhaustivă de acte prevăzut de pct. 41 din Hotărârea de Guvern menționată, eliberate de autoritățile moldovenești.

În anul 2022, prin intermediul *Regulamentului cu privire la efectuarea pe drumurile publice a transporturilor rutiere cu depășirea masei totale, a masei pe axe și/sau a dimensiunilor maxime admise, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 326/2022 [16],* autoritățile moldovenești au reușit transpunerea parțială a normelor reglementate de art. 2, art. 3 alin. (1) și (2), art. 4 alin. (3), art. 10d alin. (1) și (2) ale *Directivei 96/53/CE a Consiliului din 25 iulie 1996 de stabilire, pentru anumite vehicule rutiere care circulă în interiorul Comunității, a dimensiunilor maxime autorizate în traficul național și internațional și a greutății maxime autorizate în traficul internațional,* care se referă la definirea anumitor unități de transport antrenate în operațiuni de transport rutier internațional, precum și la condițiile de admisibilitate/neadmisibilitate

a vehiculelor menționate în traficul rutier al Uniunii Europene. [17]

*Regulamentul privind condițiile de montare, reparare și verificare a tahografelor și a limitatoarelor de viteză, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 475/2016 [18],* deține un grad de compatibilitate deplină cu Directiva 92/6/CEE a Consiliului din 10 februarie 1992, menționată anterior. Pe bună dreptate, acesta poate fi considerat primul act normativ în domeniul studiat, care include prevederi inovative și în totalitate în concordanță cu standardele normative ale spațiului unional. La fel, a fost stabilită compatibilitatea acestui act normativ cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 561/2006 menționat anterior. Având în vedere că acesta reglementează condițiile de montare, reparare, reglare și verificare a aparatelor de control în transporturile rutiere și a limitatoarelor de viteză [19], putem conchide că implementarea prevederilor sale se raliază complet la calitatea realizării acestor operațiuni tehnice de către instituțiile abilitate ale Uniunii Europene. Succesul aprobării acestui Regulament se referă inclusiv și la capacitatea acestuia de a fi simultan compatibil cu mai multe acte regulatorii ale Uniunii Europene care, de fapt, pe teritoriul spațiului unional, reglementează raporturi juridice distincte: operațiuni tehnice și elemente de securitate socială.

În același an, Republica Moldova a mai făcut un pas important în dezvoltarea legislației interne în materia transportului de mărfuri. Astfel, un nou act normativ a fost aprobat în scopul continuării armonizării legislației naționale la prevederile spațiului unional în materia transportului rutier național și internațional de mărfuri periculoase – *Regulamentul privind transportul interior de mărfuri periculoase, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 143/2016 [20].* Guvernul i-a acordat prezentului Regulament statutul de act normativ național parțial compatibil cu *Directiva 2008/68/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24.09.2008 privind transportul interior de mărfuri periculoase. [21]* Având ambele la bază *Acordul European referitor la transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase (A.D.R.), adoptat la Geneva, la 30.09.1957 [22],* Regulamentul nominalizat, precum și Directiva stabilesc un set de reguli atât imperative, cât și prohibitive și permisive, referitoare la transportarea mărfurilor periculoase pe cale rutieră. Cu referire la actul normativ autohton, se precizează că, acesta reglementează inclusiv și operațiunile de transport rutier internațional al mărfurilor periculoase, or, este indicat faptul că organul central național de specialitate (actualmente – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale), aprobă și stabilește cerințe specifice de siguranță pentru transportul național și internațional de mărfuri

periculoase pe teritoriul său. [23] Într-o altă ordine de idei, Directiva menționată stabilește că, transportul de mărfuri periculoase între statele membre și țări terțe este autorizat în măsura în care acesta respectă cerințele Acordului A.D.R. [24]

În lumina celor expuse, subliniem înregistrarea unor progrese considerabile la capitolul armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene în ceea ce privește transportul național și internațional rutier de mărfuri. Prin intermediul *Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018 [25],* Guvernul a demarat procesul de armonizare propriu-zis, care continuă și astăzi. Având în vedere actele normative analizate în prezentul studiu științific, constatăm că autoritățile publice centrale au respectat prevederile Regulamentului menționat, referitoare la etapele care necesită a fi parcurse de către proiectul unui act normativ care urmează să transpună prevederile legislației spațiului unional pe teritoriul Republicii Moldova, după adoptarea și intrarea în vigoare a acestuia. Așadar, dovada respectării pct. 13 din Regulament se regăsește în informația stocată în baza de date a legislației naționale armonizate, care comprimă parcursul armonizării unui act normativ al RM cu cel al Uniunii Europene. [26]

Fiind unul din statele continentului european care mereu a ținut pasul cu tendințele progresiste în materia transportului internațional rutier de mărfuri, Republica Moldova perpetuă în dezvoltarea și valorificarea acestui domeniu, prin continuarea procesului de armonizare a legislației naționale cu legislația spațiului unional, iar posibilitatea de a transpune concomitent prevederile a 2 sau 3 acte normative ale UE într-un act normativ unic autohton contribuie la optimizarea procesului de armonizare propriu zis, prin raționalizarea duratei de timp necesară pentru adoptarea și implementarea actului normativ armonizat. Rezultatele demarării procedurii de armonizare sunt vizibile prin intermediul datelor statistice înregistrate în RM. Astfel, în primul semestru al anului 2024, Republica Moldova a transportat 2,2 mln. tone mărfuri în trafic internațional, ceea ce constituie o diferență de 116,1% față de perioada similară a anului 2023. [27] Datele statistice enunțate confirmă apropierea și parteneriatul consolidat al Republicii Moldova cu Uniunea Europeană, inclusiv datorită progreselor înregistrate de Republica Moldova în procesul de armonizare a legislației naționale cu cea a spațiului unional.

**BIBLIOGRAFIE**

1. Acordul de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele Membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles, la 27 iunie 2014 [citat 22.09.2024] În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 185-199, art.442 Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=83489&lang=ro
2. Art. 85 din Acordul de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele Membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles, la 27 iunie 2014
3. Anexa X la Acordul de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele Membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles, la 27 iunie 2014
4. Directiva 92/6/CEE a Consiliului din 10 februarie 1992 privind instalarea și utilizarea dispozitivelor limitatoare de viteză pentru anumite categorii de vehicule din cadrul Comunității [citat 22.09.2024] Disponibil: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A31992L0006
5. Directiva 96/53/CE a Consiliului din 25 iulie 1996 de stabilire, pentru anumite vehicule rutiere care circulă în interiorul Comunității, a dimensiunilor maxime autorizate în traficul național și internațional și a greutății maxime autorizate în traficul internațional [citat 22.09.2024] Disponibil: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1996/53/2015-05-26/ron/pdfa1a
6. Directiva 2009/40/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 privind inspecția tehnică auto pentru autovehicule și remorcile acestora [citat 22.09.2024] Disponibil: https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:141:0012:0028:RO:PDF
7. Directiva 91/439/CEE a Consiliului din 29 iulie 1991 privind permisele de conducere [citat 22.09.2024] Disponibil: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=celex%3A31991L0439
8. Regulamentul (CE) nr. 561/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2006 privind armonizarea anumitor dispoziții ale legislației sociale în domeniul transporturilor rutiere [citat 22.09.2024] Disponibil: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:02006R0561-20200820
9. Directiva 2006/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind condițiile minime pentru punerea în aplicare a Regulamentelor (CEE) nr. 3820/85 și (CEE) nr. 3821/85 ale Consiliului privind legislația socială referitoare la activitățile de transport rutier [citat 22.09.2024] Disponibil: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32006L0022
10. Regulamentul (CE) nr. 1071/2009 al Parlamentului European și al

Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme comune privind condițiile care trebuie îndeplinite pentru exercitarea ocupației de operator de transport rutier [citat 22.09.2024] Disponibil: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009R1071&from=HU

11. Directiva 2002/15/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2002 privind organizarea timpului de lucru al persoanelor care efectuează activități mobile de transport rutier [citat 22.09.2024] Disponibil: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A32002L0015

12. Directiva 2003/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 iulie 2003 privind calificarea inițială și formarea periodică a conducătorilor auto ai anumitor vehicule rutiere destinate transportului de mărfuri sau de pasageri [citat 22.09.2024] Disponibil: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX%3A32003L0059

13. Directiva 1999/62/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 iunie 1999 de aplicare a taxelor la vehiculele grele de marfă pentru utilizarea anumitor infrastructuri [citat 22.09.2024] Disponibil: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1999/62/oj/ron

14. Hotărârea Guvernului nr. 437/2016 privind eliberarea, înlocuirea, schimbarea și înnoirea cartelelor tahografice, descărcarea și stocarea datelor din tahografe și cartelele tahografice. [citat 25.09.2024] Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=110050&lang=ro

15. Tabel de concordanță la proiectul Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea, înlocuirea, schimbarea și înnoirea cartelelor tahografice, precum și descărcarea și stocarea datelor din tahografe și cartelele tahografice: ©Cancelaria de Stat, 2024 [citat 25.09.2024] Disponibil: tabel_de_concordanta_18.pdf (gov.md)

16. Regulamentul cu privire la efectuarea pe drumurile publice a transporturilor rutiere cu depășirea masei totale, a masei pe axe și/sau a dimensiunilor maxime admise, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 326/2022 [citat 25.09.2024] Disponibil: HG326/2022 (legis.md)

17. Directiva 96/53/CE a Consiliului din 25 iulie 1996 de stabilire, pentru anumite vehicule rutiere care circulă în interiorul Comunității, a dimensiunilor maxime autorizate în traficul național și internațional și a greutății maxime autorizate în traficul internațional [citat 25.09.2024] Disponibil: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:31996L0053

18. Regulamentul privind condițiile de montare, reparare și verificare a tahografelor și a limitatoarelor de viteză, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 475/2016 [citat 25.09.2024] Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?

doc_id=110085&lang=ro

19. Pct. 1.1 din Regulamentul privind condițiile de montare, reparare și verificare a tahografelor și a limitatoarelor de viteză, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 475/2016

20. Regulamentul privind transportul interior de mărfuri periculoase, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 143/2016 [citat 29.09.2024] Disponibil:https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=109666&lang=ro

21. Directiva 2008/68/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24.09.2008 privind transportul interior de mărfuri periculoase [citat 29.09.2024] Disponibil:CL2008L0068RO0100010.0001_cp 1..1 (europa.eu)

22. Acordul European referitor la transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase (A.D.R.), adoptat la Geneva, la 30.09.1957 [citat 29.09.2024] Disponibil:https://unece.org/DAM/trans/danger/publi/adr/ADRagree_e.pdf

23. Pct. 3 din Regulamentul privind transportul interior de mărfuri periculoase, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 143/2016

24. Art. (4) din Directiva 2008/68/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24.09.2008 privind transportul interior de mărfuri periculoase

25. Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018 [citat 29.09.2024] Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=109962&lang=ro

26. Baza de date a legislației naționale armonizate: ©Cancelaria de Stat, 2024 [citat 29.09.2024] Disponibil: https://cancelaria.gov.md/ro/node/4463

27. Transportul de pasageri și mărfuri în ianuarie – iunie 2024: © 2024. Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova [citat 29.09.2024] Disponibil: https://statistica.gov.md/ro/transportul-de-pasageri-si-marfuri-in-ianuarie-iunie-2024-9527_61435.html